

Hvidbog for Natura 2000-handleplan 2022–2027, **Natura 2000-område nr. 183 Busemarke Mose og Råby Sø**

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Liste med indkomne høringssvar	3
3. Myndighedernes bemærkninger til uddrag af høringssvar.....	3
4. Bilag med kopi af høringssvar	7

1. Indledning

Natura 2000-handleplanen beskriver indsatser, som skal sikre og forbedre vilkårene for de arter og naturtyper, der er udpeget i Natura 2000-området. Natura 2000-handleplanen er en sammenskrivning af de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplanerne udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Denne hvidbog indeholder bemærkninger til høringssvar fra Miljøstyrelsen og Næstved, Faxe, Guldborgsund og Vordingborg kommuner.

Natura 2000-handleplanen har været i høring i 8 uger fra den 3. marts til den 28. april 2024.

Der er i høringsperioden indkommet 3 høringssvar.

I hvidbogen er en oversigt over indkomne høringssvar og hvilke myndigheder, der har bemærket på hvilke dele af høringssvarene. Endvidere præsenteres uddrag af de enkelte høringssvar med myndighedernes bemærkninger. Bemærkninger, der medfører ændringer i handleplanen er ligeledes markeret.

De indsendte høringssvar fremgår af bilag.

2. Liste med indkomne høringssvar

Nedenstående liste viser indkomne høringssvar til den samlede Natura 2000-handleplan.

Offentlige myndigheder
Miljøstyrelsen
Foreninger/organisationer
Møn Naturforening
Privatpersoner og private lodsejere
1 privat lodsejer
1 privatperson

3. Myndighedernes bemærkninger til uddrag af høringssvar

Myndighederne angiver her bemærkninger til de indkomne høringssvar. Det er den myndighed, som er ansvarlig for de respektive arealer og arter i Natura 2000-området, som kommer med bemærkning.

Det angives i svaret, hvis det fører til ændringer i Natura 2000-handleplanen. Dette er markeret med fed skrift under myndighedernes bemærkninger.

I nedenstående skema forkortes Miljøstyrelsen til MST og Vordingborg Kommune til VK.

Uddrag af høringssvar	Bemærkninger
<u>Møn Naturforening</u> fremlægger synspunkter og forslag til offentlighedens tilgængelighed i natura 2000-området.	Synspunkterne og forslagene er noteret, men de falder udenfor rammerne for høringen af Natura 2000-handleplanen. Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af handleplanen for N183.
<u>Miljøstyrelsen</u> påpeger, at kommunalbestyrelsen er pligtig til at gennemføre natura 2000-planen, også hvis de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Desuden har Miljøstyrelsen en enkelte bemærkning af korrekturmæssig karakter.	Der har kørt en længere dialog mellem KL og MST vedrørende denne formulering. KL anser det som en praksisændring og er ikke enig i den fortolkning. Dette med henvisning til den økonomiske høring, hvor det vedr. frivillighed fremgår af et notat udarbejdet af Miljøministeriet: ”Frivillighed er hjørnestenen i gennemførsel af planerne for at fastholde en positiv tilgang til sikring af naturen. Indsatserne finansieres primært gennem EU's landdistriktsprogram suppleret med nationale midler.” Hvor KL pba. den økonomiske høring accepterede DUT-kompensationen med særlig vægt på nedenstående bemærkninger fra Miljøministeriet: ”At Miljøstyrelsens kommende evaluering og sammenfatning af indsatser i Natura2000-områderne i 2. planperiode ikke stiller nye krav eller medfører øgede udgifter for kommunerne i planperioden 2022-27.”

	• "At statens præmis om lodsejerfrivillighed fortsat gælder for Natura 2000-indsatsen, hvorfor det er frivilligt for lodsejerne at deltage • i de konkrete projekter". KL og MST foreslår i forlængelse af dette, at et foreløbigt kompromis til Natura 2000-handleplanerne er: <i>"Det forventes, at Natura 2000-handleplanerne kan gennemføres ad frivillighedens vej."</i> Med den formulering får MST, som medudgiver på nogle af Natura 2000-handleplanerne, mulighed for at gå andre vejen end ad frivillighedens vej, men forpligter ikke kommunerne til at gøre det samme. Høringssvaret giver anledning til ændring af handleplanen for N183
<u>Privat lodsejer</u> udtrykker enighed i målsætninger og retningslinjer for forvaltning af Bekkasinmosen, men mener, at der som minimum skal være mulighed for plughugst i elleskoven.	Synspunktet er noteret. Konkrete tiltag aftales med ejer. Af statens Natura 2000-plan, jf. bilag 1 i handleplanen, fremgår det at "Naturtypen avneknippemose (7210) prioriteres over nyetableret elle- og askeskov (91E0), som er groet ind i avneknippemosen (7210). Gamle og veludviklede forekomster af elle- og askeskov (91E0) i Bekkasinmosen skal bevares." Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af handleplanen for N183
<u>Privatperson</u> mener, at vurderingen om ikke at lave VVM forekommer svag, da det er kendt at der er en koncentration af turismeanlæg i Klintholm Havn, og at der undertiden har været planer om at udnytte naturen i mosen rekreativt og turismæssigt, hvilket vil være forstyrrende for fuglelivet i området.	Miljøstyrelsen er blevet forelagt høringssvaret og svarer følgende: Miljøstyrelsen kan oplyse, at myndighederne skal sikre en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget bl.a. ved at vurdere planer og projekter i henhold til de regler, der fremgår af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Vurderingen foretages af de ansvarlige myndigheder. Således har alle involverede handleplanmyndigheder gjort dette i forbindelse med udarbejdelse af Natura 2000-handleplan for N180. Vurderingen fremgår af handleplanens afsnit 2.2. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-handleplanen er rammesættende. Det er derfor ikke muligt i forbindelse med denne handleplan, at vurdere på konkrete fremtidige projekter, der involverer fx turistfaciliteter. Jf. lovgivningen på området skal projekter, der kan påvirke Natura 2000-området, dog tilsvarende undergå en habitatvurdering, inden disse kan realiseres. Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af handleplanen for N183.
<u>Privatperson</u> bemærker, at det er uklart, hvordan høring af SMV har givet anledning til ændring i Natura 2000-planen	Miljøstyrelsen er blevet forelagt høringssvaret og svarer følgende: Miljøstyrelsen kan oplyse, at høringssvar til den strategiske miljøvurdering er behandlet i den sammenfattende redegørelse, som findes under de enkelte Natura 2000-planer på Miljøstyrelsens hjemmeside her: https://mst.dk/erhverv/rig-

	natur/naturindsatser/natura-2000/natura-2000-planlægning-2022-2027/sjælland-syd Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af handleplanen for N183.
<u>Privatperson</u> mener, at det er svært at vurdere effekten af påtænkte tiltag i handleplanen, når tiltagene ikke er præcist formuleret. Påpeger endvidere at det ikke fremgår af handleplanen hvor der skal fjernes tagrør.	Af Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (lovbekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016) fremgår det at ” <i>Den kommunale Natura 2000-handleplan skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.</i>” Alle indsatser foregår i samarbejde og dialog med den enkelte lodsejer. Her aftales indsatsens indhold og den præcise lokalisering af indsatsen. I handleplanens afsnit 3 er en redegørelse for hvilke indsatser der er gennemført i den forgangne handleplansperiode, hvilket muliggør en efterprøvning af indsatsen. Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af handleplanen for N183.
<u>Privatperson</u> bemærker, at det nævnes at der er behov for forstyrrelsesfrie zoner, men at det ikke er angivet i handleplanen hvor disse zoner skal etableres.	I alle statens Natura 2000-planer er der under afsnittet om prioritering af forventede indsatser nævnt følgende: ”... fortsætte med arbejdet med at afsøge behovet for og udlægge forstyrrelsesfrie zoner...” MST er blevet forelagt høringssvaret og svarer følgende: Miljøstyrelsen kan oplyse, at forhold vedr. beskyttelseszoner ligger uden for høringen af Natura 2000-handleplanerne. Miljøstyrelsen oplyser, at bestemmelser omkring færdselsrestriktioner ikke reguleres via Natura 2000-planlægningen, men via bestemmelserne i Bekendtgørelse af lov om jagt og vildtforvaltning. Offentlighedens adgang til naturen reguleres i øvrigt af naturbeskyttelseslovens kapitel 4 samt adgangsbekendtgørelsen. Vejledning om adgangsreglerne kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside: https://mst.dk/borger/natur-og-fritid/regler-forfaerdsel-i-naturen/hvor-maa-jeg-faerdes/vejledning. Myndighederne skal desuden sikre en grundlæggende beskyttelse af udpegningsgrundlaget bl.a. ved at vurdere planer og projekter i henhold til de regler, der fremgår af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af handleplanen for N183.
<u>Privatperson</u> konstaterer, at man ønsker at bibeholde elleskoven i Bekkasinmosen, hvilket vil give præderende kragefugle gode udsigtsmuligheder til skade for ynglende vadefugle.	Synspunktet er noteret. Af statens Natura 2000-plan, jf. bilag 1 i handleplanen, fremgår det at naturtypen avneknippemose prioriteres over nyetableret elle- og askeskov, som er groet ind i avneknippemosen, hvorimod gamle og veludviklede forekomster af elle- og askeskov i Bekkasinmosen skal bevares.

	Den prioriterede naturtype elle-askeskov er i dette tilfælde prioriteret højere end de vadefugle der evt. vil kunne præderes af kragefugle Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af handleplanen for N183.
<u>Privatperson</u> påpeger det værdifulde i, at inddrage eksperter indenfor f.eks. fugle, insekter og bløddyr ift. forvaltning af området, idet det i handleplanen fremstår som om, VK alene holder arbejds møder med Danmarks Naturfredningsforening.	Der har ikke været afholdt møder med Danmarks Naturfredningsforening specifikt omhandlende N183, hvorfor sætningen slettes. VK er enige i vigtigheden af at inddrage eksperter i nødvendigt omfang, hvilket også sker i dag. Høringssvaret giver anledning til ændring af handleplanen for N183.
<u>Privatperson</u> gør opmærksom på, at der er risiko for at ødelægge arkæologiske vidnesbyrd ved oprensning af vandhuller i området.	Opmærksomhedspunktet er noteret. Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af handleplanen for N183.
<u>Privatperson</u> påpeger, at det ikke er beskrevet hvorledes udviklingen i området tænkes overvåget.	Udover det tilsyn og den overvågning som kommunen gennemfører, overvåger Miljøstyrelsen systematisk naturtyper og arter i hele Danmark. Overvågning af de mange forskellige naturtyper sker hvert sjette år, enkelte dog hvert tredje år. Udvalgte dyr og planter bliver registreret hvert sjette år, mens de mest truede eller sjældne arter bliver registreret hvert andet eller tredje år. Fugle overvåges mellem hvert og hvert tredje år. Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af handleplanen for N183.
<u>Privatperson</u> påpeger, at handleplanen omtaler mange begreber som ikke er forklaret, hvorfor man som borger har vanskeligt ved at forholde sig til den konkrete handling som ordene kan afstedkomme: Naturlige processer, naturens robusthed, naturlig dynamik, mere naturlig dynamik, naturnær forvaltning, naturens egen dynamik, begrænset dynamik, optimere hydrologi, hensigtsmæssig hydrologi, større variation i naturen, mere naturlige forhold, økologisk integritet, brandmandens lov og gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau.	I handleplanen indgår en del fagudtryk, der gør det vanskeligt at forholde sig til den konkrete handling bag ordene. Flere af fagtermene stammer fra EU og andre er fagtermer anvendt af de forvaltende myndigheder. Det er vurderet, at en decideret ordforklaring i handleplanerne ikke umiddelbart er hensigtsmæssig, da det kan være vanskeligt at erstatte fagtermene, så det giver mening uden yderligere forklaring. Fælles for udtrykkene er, at de alle sigter på at opretholde/genskabe/udvikle naturområderne således at de opnår en naturlig tilstand uden negative påvirkninger udefra. Det kan f.eks. være at genskabe naturlig vandstand ved at lukke grøfter og dræn eller genslynge udrettede vandløb, indføre helårsgræsning med lavt græsningstryk, der efterligner græsningsmønstret fra de oprindelige vilde dyr, som arterne er udviklet i samspil med eller tilbageføre strukturer i landskabet, der er forsvundet, som f.eks. sten. Dertil kommer, at handleplanerne ikke er deciderede plejeplaner og således er der ikke præcise anvisninger af, hvad der skal ske eller hvilke metoder, der skal anvendes hvor. Borgere er altid velkomne til at spørge ind til konkrete plejetiltag i konkrete områder eller ønsker til pleje. Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af handleplanen for N183.

4. Bilag med kopi af hørings svar

Bilag 1 – Møn Naturforening

Hørings svar Natura 2000 områderne omkring Møn

Generelt:

Møn Naturforening (MØN) har følgende kommentarer til de kommende handlingsplaner for Natura 2000 områderne på og omkring Møn. Myndighederne (stat og kommune) har i planerne mange gode konkrete tiltag for sikring af udpegningsgrundlaget når det gælder naturtyper og enkelte arter.

Vores hørings svar går således mere på det som generelt ikke nævnes eller tages stilling til i handleplanerne, menneskelig forstyrrelse, udledning af næringsstoffer både til havmiljø og luftbåren N, klimaændringer herunder temperatur, nedbør og vandstand. Vi er helt på det rene med at de overordnede spørgsmål omkring klima osv er landspolitisk og ikke indgår i disse handleplaner, hvorimod vi finder det kritisabelt at forstyrrelses problematikken og næringsstoftilførsel end ikke er nævnt i planerne.

Det overordnede om fokus på biodiversitet, mere lysåben natur indskrevet i handleplanerne kan vi tilslutte os, men der mangler stillingtagen og konkret anvisning på, hvordan man løser truslerne for udpegningsgrundlaget forårsaget af menneskelige aktiviteter. Den øgede

menneskelige aktivitet er et faktum og bliver ikke mindre, ikke mindst set i lyset af ønske fra både stat og kommune, jvf. div planer og strategier for udvikling af naturturisme. Det er en alvorlig mangel set i lyset af kommunens og statens markante satsning på markedsføring af aktivt outdoorliv og masseturisme i disse områder, bla. gennem "Bæredygtig turisme", Unesco Biosfære, (kommende) Unesco Verdensarv, Natur National Park, markedsføring af Møn gennem VISIT, ønske om store ferieresort med aktiv outdoorliv som trækplaster, Møn som kraftcentrum med kritisk masse, Femernforbindelsen osv.

Der mangler konkret anvisning i planerne på, hvordan man vil løse ovenstående i forhold til forpligtigelserne i EU-direktiverne. Der foreligger adskillige såvel nationale som internationale videnskabelige rapporter som dokumenterer at menneskelig forstyrrelse er blandt den største trussel for især fauna i Natura 2000 områderne. Disse er løbende sendt til kommunen og staten, så de er ikke ukendte. De kan også findes som link på MØNs hjemmeside i div. dokumenter.

Natura 2000 områderne er generelt små i Danmark hvilket giver myndighederne udfordringer når man vil det hele i disse, øget kystturisme, aktivt outdoorliv med dertil hørende faciliteter som fri teltning, shelterpladser, motionsstier, MTB-baner, vandreruter osv. Der er ikke plads til det hele i de små fragmenterede områder.

Helt grundlæggende savner vi håndhævelse af eksisterende lovgivning og regler, især uden for alm. arbejdstid, week-end og ferie.

Herunder kort kommentarer til de enkelte områder:

Havet ud for Nyord og Hegnede Bugt. N168

Området Hegnede Bugt og de lavvandede områder omkring Nyord og Sække Sandet er det vigtigste område for fældende knopsvaner og gæs i sommerperioden i Østdanmark. I denne periode er fuglene sårbare, idet de ikke kan flyve. Øgningen af vandaktiviteter, herunder havkajak mv vil presse svaner og gæs, i værste fald ødelægge lokaliteten som en af de sidste nogenlunde uforstyrrede fældnings pladser i Østdanmark. Der mangler konkret anvisning på hvordan man undgår at ødelægge disse, ligesom forekomsten set i forhold til art/antal/årstid/vejr/forstyrrelser er særdeles mangelfuld. Novana og halvårlige tællinger af trækfugle, herunder svaner og gæs i MST og DCE regi, er meget tyndt og mangelfuldt som grundlag for forvaltning af området og dets udpegningsgrundlag.

Satsning og markedsføring af lystfiskerturisme kan sammen med havkajakker, sejladss og landgang på øer og holme i området presse ynglefuglene, herunder flere arter på udpegningsgrundlaget bla. ternerne. Uforvarende bortskræmning fra reden eller ophold af overnattende folk ankommet i havkajakker eller motorbåd, eller ophold og forstyrrelse generelt, kan medføre prædation fra de store måger og gråkrage af sårbare arter i

ungletiden. Der er landgangsforbud på øer og holme, men det overholdes ikke, og der er ikke det nødvendige opsyn, selvom der er tilknyttet lokal opsynsmand til området (Vildtreservatet).

Vi kan i referat for Nationalpark Ulvshale se at der er fremkommet ønske om isætningssteder til kano og kajak, ligesom der finder kajakudlejning sted fra Nyord og løbende kommer tilgang af kommercielle kajak udbydere udefra. Mange private kommer kørende til og mange sommerhusejere har kajakker liggende.

Ulvshale (NNP)

Når man i princippet kun ønsker yderhegn, så får man svært ved at leve op til Natura 2000 forpligtelserne om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, samtidig risikerer man at få menneskelig uro i hele området, idet hegninger og passager mellem disse hidtil i høj grad har styret menneskelig færdsel.

Hele tanken om rewilding bør genovervejes. handleplanerne bærer tydelig præg af denne ideologi som på ingen måde har ophæng i videnskabelige fakta eller nutidigt klima, næringsstofbalance, mulighed for migrering for store græssere osv. Hele området og naturtyperne er en funktion af kulturpåvirkning, hvor mennesket de sidste mange 100 år har spillet hovedrollen for udviklingen. Vi er på godt og ondt en del af økosystemet. At forestille sig at man kan slippe husdyr ud, så klarer de resten og bringer os tilbage i en "urørt tilstand" så er man ude af trit med virkeligheden.

Fint nok at føre Ulvshale tilbage til lysåben natur via brug af græsning af kreaturer, heste, lysstilling af vintereg, øget vådgørelse osv, men ud fra (bevidste valg og fravalg), og en erkendelse af at den lysåbne natur er en kulturskabt naturtype, ikke en naturlig udvikling. Det samme gælder rørskov. Den naturlige succession er tilgroning med rør, men der er skabt rigtig mange vigtige habitater gennem rørskeer eller afgræsning med husdyr gennem generationer, begge dele er kultur men særdeles vigtig for biodiversiteten.

Fanefjord

Fanefjord er Vildtreservat, men der er også her øget forstyrrelse via færdsel på vandfladen og landgang og ophold på enge og øer

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Arter og Naturbeskyttelse
J.nr. 2024 - 23989
Ref. digal
Den 22. april 2024

Høringssvar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Busemark Mose og Råby Sø område nr. N183

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Høringssvaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger
- Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Kommunen har fint indikeret deres ansvar i forhold til frivillighed undtagen formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger

Der indgår ikke skovbevoksede fredskovspligtige arealer i Natura 2000-området. Der skal derfor ikke udarbejdes en Natura 2000-skovhandleplan, som skal sammenskrives med den kommunale Natura 2000-handleplan.

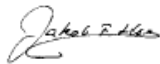
Derfor er der ingen grund til at henvise til lovgivning omkring skovhandleplaner, idet skovloven og "skovhandleplan-bekendtgørelsen" kun gælder for fredskovspligtige arealer.

Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode

Der er i redegørelsen en henvisning til at Miljøstyrelsen arbejder for at gennemføre indsatser for planperioden 2010-2021. Denne oplysning anses for overflødig, da det ikke er relevant i dette Natura 2000-område, hvor der ikke er skovbevokset fredskovspligtigt areal.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.

Med venlig hilsen

Jakob Høeg
Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk

Bilag 3 – Privat lodsejer

Til Vordingborg Kommune.

Vedr.: Natura 2000-handleplan 2022 – 2027

Busemarkemose og Råbysø - Natura 2000 nr. N183

I forslaget er der lagt op til, at den del af Bekkasinmosen der ikke skal friholdes til gavn for Avnknippe mosen, at det øvrige område af elleskov skal være urørt skov!

Der er enighed om at frihold avnknippe mosen ved fældning af de indvoksede træer.

Den resterende elleskov har vi et ønske at der skal som minimum skal være mulighed for plughugst, således at det vedvarende vil være elleskov.

Bilag 4 – Privatperson

Høring vedr.

Natura 2000-handleplan for Busemark Mose og Råby Sø. Natura 2000 område Nr. 183.

Habitatområde nr. H192. Udgiver: Vordingborg Kommune Valdemarsgade 43 4760

Vordingborg År: 2024, 3. planperiode 2022-2027. Udkast i høring

Begrundelsen for vurdering, at der ikke skal laves VVM forekommer svag al den stund, det er kendt, at der er koncentration af turistanlæg ved Klintholm Havn, og der undertiden har været planer om at udnytte naturen i mosen rekreativt og turistmæssigt, hvilket vil være forstyrrende for fuglelivet i området.

Vedr. SMV det er uklart, hvordan høring af SMV har givet anledning til ændring i plan. Møn er kendt som trækfuglelokalitet og både trækfugle og ynglefugle har gode betingelser i området.

Det er svært at vurdere de konkrete tiltag, der påtænkes i handleplanen, så effekten kan vanskeligt vurderes. Fx tales der om at ”optimere hydrologi”, men det er uklart, om det betyder at man vil afvande området eller kaste afvandingsgrøfter til.

Man nævner, at der er behov for forstyrrelsesfrie zoner, men det er i handleplanen ikke angivet, hvor disse zoner skal etableres. Der er alene nævnt træfugle, men området rummer også ynglefugle knyttet til vådområder, og da Møn ligger på trækrute for Trane og arten er i fremgang i Danmark i disse år, er der mulighed for, at den kan etablere sig som ynglefugl, hvis forstyrrelsesfrie områder etableres.

Fjernelse af Tagrør vil være til ugunst for ynglefugle tilknyttet rørskov. Det fremgår ikke af planen, i hvilke områder man vil fjerne Tagrør.

Det fremgår, at man vil bibeholde sump med El på randen af Bekkasinmosen. På vedhæftede udaterede foto ser det ikke ud til, at der oprindeligt har været El i det område. Bevaring af El vil give prædatorerende kragefugle gode udsigtssteder til skade for bestand af ynglende vadefugle fx Vibe.

Vedr. interesseinddragelse. Det fremgår, at man alene holder arbejds møder med Danmarks Naturfredningsforening. Da området rummer forskelligartede værdier vil det være værdifuldt at inddrage eksperter fra alle områder bl.a. eksperter inden for fugle og insekter – foruden eksperter på snegle. Det angives bl.a., at man "forventer" gunstige forhold for Sump-Vindelsnegl, hvilket antages at kræve særlig ekspertise på bløddyrområdet.

Man planlægger oprensning af et vandhul, hvis lokalisering ikke er angivet. Da Busemarke Mose og Borre Sømos tidligere har været sejlbare adgangsveje mod Borre ("Borgø") er det muligt og højst sandsynligt, at områder rummer store arkæologiske vidnesbyrd om fortiden og værdifulde fund, som kan blive ødelagte af oprensning af vandhul.

Det er ubeskrevet hvorledes udviklingen i området tænkes overvåget.

Handleplanen omtaler mange begreber som ikke er forklaret, hvorfor man som borger har vanskeligt ved at forholde sig til den konkrete handling som ordene kan afstedkomme: naturlige porcesser, naturens robusthed, naturlig dynamik, mere naturlig dynamik, naturnær forvaltning, naturens egen dynamik, begrænset dynamik, optimere hydrologi, hensigtsmæssig hydrologi, større variation i naturen, mere naturlige forhold, økologisk integritet og gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau.

Desuden skrives "brandmandens lov" uden bemærkning, at det ikke er en lov vedtaget af Folketinget.

Vedr. ét af begreberne: Man omtaler "naturens egen dynamik" som værdifuld, hvilket strider imod etablering af græsning og rydning af Tagrør, da naturens egen dynamik (succession) vil være tilgroning med Tagrør. Så hvis man ønsker lysåbne arealer med græsning, strider det altså imod naturens egen dynamik.

Ordet "habitatnatur" forekommer underligt, da man ikke kan have et habitat uden natur.

20. april 2024